

PETNAESTO PISMO

elvira rajković

je bilo mukotrpno, gajeno, i na čemu se ustrajavalo besplodno, po navici

i taj mrak usred dana, ja usred te mračne sobe i usred mene to što je tuklo i borilo se s ostacima licemerja, borilo se da izađe, da utiče na rasprskavanje te od-vratne opne

koliko imate godina? pitanje kao da je glasilo: koliko je sati ili: koliko ima pozorišta u ovom gradu? ili: zašto niste odputovali? ili: kako se zove vaša majka? ili: zašto ne sednete?

zašto nisam izašla, polagano i spokojno, i otišla na ručak koji me je čekao, zašto se misam pokolebala, sada znam zašto se dogodilo onako kako se dogodilo, i ta nadmena prednost posledica me satire, a onda mi je samo bubljalo u ušima i u grudima i u želucu i da sam imala šta da povratim sigurno bih povratila, a drugi put je bio dan, i napolju i unutra, i sve je bilo počišćeno i sklonjena šoljica iz koje sam pila kafu, zašto je bila sklonjena šoljica iz koje sam pila kafu i ispražnjena pepeljara, otuda mi je pretila opasnost, od uspostavljenog reda, od hladnoće svesti, i nisam drhtala i nisam se više plašila, mada sam pokušavala da izazovem i strah i drhtavicu, i nisam ni s kim razgovarala u međuvremenu, jurila sam ulicama i spavala trzajući se i skačući usred sna potpuno razbuđena

drugi put je bio dan i pitanje kao da je glasilo: zašto niste ispravani? ili: zašto niste doručkovali? i usred te razarajuće atmosfere uspostavljenog reda upalilo se svetlo koje je upozoravalo na opasnost, na krah

morate biti precizni, morate naučiti da se prilagodavate, da potvrđujem, da potvrđujem radosno, pristala bih na svaku podlost samo da se moglo produžiti moje spasonosno prisustvo u toj sobi, i da se nisam morala maknuti odatle i da se moglo opravdati sve ono vreme nesanicne i nepetosti, pa počinjem prvu i drugu, i treću, i četvrtu priču, i govoriću tako da ujutro ako treba, produžavam grč govorenja, is-povedanja, nabranjanja, pamnike, i jenjava svetlo svega što mi se obznanilo, gušim se i govorim dalje, i govorim, i govorim i, ako sada prekinem, ako se zaustavim samo ću približiti čas pada, ako uspostavim razmeru nagona i svesti, ako sada postepeno ojačam i budem počela da se osmehujem i ako, zatraživši čašu vode, budem rekla da ne razumem o čemu se zapravo radi, ako razvrstam uzroke i posledice i izaberem najpovoljnije rešenje, ako osećanjem za le-po osmotrim ovu sobu i lice nasuprot, ako sve objasnim sebi funkcijom žlezda i mašte.

ta slika dok sam sedela na običnoj drvenoj klupi na kakvoj nisam sedela godinama, dozvola da sedim na toj klupi, da shvatim nagoveštaj stvarnog zbivanja, pristanak da priznam da sam dotle stigla putem koji je neobjašnjiv, putem koji nije bio izabran, ni ponuđen, ni tražen u bilo kojoj važećoj formi, sasvim neobjašnjivim putem mnogih proteklih slika, od kojih ne znam koju je bilo moguće odstraniti i da li bi zapostavljanje neke od njih dovelo do liškrivljanja te krajnje slike dok sam sedela na običnoj drvenoj klupi na kakvoj nisam sedela godinama, upotpunjujući sliku — komediju koja se preda mnom odvijala; ta velika slika je bila rezultat svih prethodnih slika, ako tvrdoglavo budem ustrajala na njoj — verujući da je odatle sve počelo, moguće je da zaboravim sve što se ranije dešavalo, ako je uzmem za granicu sna i jave tako reći, izolovaću sve što se kasnije dogodilo, a to znači okončati besomučnu jurnjavu i prikupljanje dokaza i prišćenje na beznačajne detalje od kojih je neki mogao postati izvor objašnjenja.

1. POST SCRIPTUM

Stojim na ulaznim vratima. Gomila sveta nabijena oko drugih vrata u dnu hola desno. Uplašena i ravnodušna lica i sva njihova najrazličitija zbrčka. Nema više brojeva.

U sredu ceo dan smenjuju se kiša i su-snežica. Jedan Tupoljev. Jedan na pešačkom prelazu. Najdraža uloga. Kio je na vas uticao? Šta mislite o današnjem trenutku... Grejanje gore nego juče.

U četvrtak ujutru, u šest, promrzla i mrzovoljna, laktom otvaram vrata i opet ona gomila pred vratima u dnu hola, desno. Ma, ti se nisu ni pomakli odatle dva dana. Kao krpelji su se prilipili jedni uz druge i svi zajedno uz vrata. Broj pedeset osam.

Pregled u osam, a još jedan u jedanaest. I kažu mi: morate ostatu.

Idem u zgradu prekoputa, u suteran. Memla. Garderobenka mi pruža spavaćicu i mantil i kaže: istuširajte se i presucite. Piše neku cedulju i utrpava mi je. Stojim skoro gola na vrhovima prstiju, na drvenoj rešetki (ljigava i klizi), ne smem se nipošto uhvatiti za tu slavinu (pocmela i kaplje), jedan prozor je otvoren, roge su mi modre, stojim skoro gola na toj ljigavoj rešetki i sada ću obući spavaćicu. Kupim oko sebe preširoki mantil i čvrsto vezujem pojas. Vraćam se preko dvorišta u glavnu zgradu, bosa, u crnim prevellikim papučama, da ste me videli kako sam komično izgledala, kako ulovljeno, odjednom obezvređena, izvučena iz svog odela i zavedena pod brojem tim i tim, buljeći pred sebe, osećam kako su mi bravlice otvrdle i kako mi se sva koža ježi i stružem papučama uz nekoliko stepenika. U hodniku sam od malopre.

Dani, jogurti, antibiotici, injekcije, novine, vizite (nadmoćno lice, neprijatno lice, neispavano lice, ukočen poñiljak, usta koja se stalno kolebaju između ironije i ljubaznosti, par nervoznih ruku koje pripadaju onom ukočenom poñiljku).

U ponedeljak (koji ponedeljak?) me vode na druge klinike, neka ispitivanja. Voze me kroz grad u bolničkim kolima, u spavaćici i mantilu sam, mrznom se, vidim svet i izloge kao da su me pustili iz rezervata. U krugu bolnice me vode pešice od jedne zgrade do druge i svi su jako mudri, i zauzeti, i ledena kiša me blije po bosim stopalima, i svlačim se i oblačim. Kada su me vratili posle nekoliko sati, odahnula sam kao da sam se vratila kući. Ležim pod ćebetom i nisam u stanju da odem na ručak.

Ubrizgavaju mi neku žutu farbu zbog snimanja i doktor urla na mene da se smirim, i što duže urla, sve se više tresem. Sva sam žuta i povraća mi se. Smrdim na bolnicu. Puna sam antibiotika i imam dve tamnomodne izbočine na kukovima od injekcija. Koža mi se peruta i čaurim se. I neprekidno se umivam, i neprekidno sam prljava.

2. POST SCRITUM

Opet o toj suboti? Godina? Mesec? Ne! Samo podatak da je bila zima.

Ložili smo stare ormane i okvire razbijenih ogledala. Te zime su nas satirale u posteljama koje se nikako nisu mogle ugrijati. Velike vunene marame, crne marame i rese koje igraju po vratu. Te zime kada se nije mogao napraviti nijedan jedini sneško, da li pamtiš te zime gladi i izmorenih obroka i belih konja koji dolaze posle posnih večera, a vi čekate nosa priljubljenog uz ledeno okno. Te zime u vunenim čarapama koje grebu kolena i koža se crveni i pred ogradom porte se okupila nezadovoljna gomila koja mrmrlja. Zrak sunca pada na uredno ispisane stranice, uredno ispisane od gladi i zime, i od vunenih čarapa i

marama sa resama koje grebu po vratu, i od toga što nema šta drugo da se radi, ne može da se napravi nijedan jedini sneško. Taj hladni znak sunca, ne jači od jače sijalice, ne radosniji od mačke koja skapava od gladi pod nezagrejanom gvozdenom peći.

Šta sam radila tokom sedmice uoči te subote? Koga sam videla u petak? Da li sam već u četvrtak znala šta će se dogoditi? Da li? Da li?

Da li sam se pretvarala da mi ništa nije jasno i ušla s kosom podeljenom po sredini temena, sagnute glave, svesna utiska lomnosti koji pruža to izgledano telo i taj izraz lica koji kaže da mi ništa nije jasno? Ta ukočenost. To prilazanje. Žurno preskakanje nekoliko barica da ne isprljam cipele. Stiglo me je nešto u grlu i ne hvatam kvaku, guram vrata celim telom, navaljujem na njih kao da se plašim da ih neću otvoriti, da mi neće biti dozvoljeno da uđem.

Neka vas ne zavara što imam bespomoćan izraz lica. Tvrdi sam od najtvrdjeg kamena i upornija od najupornije vode. Dobila sam šta sam htela. Sve sam predvidela i opet bila potpuno iznenađena. I, su-tradan, bolesna od poniženja. Ta tema? Jedna od onih stupidnih školskih tema nad kojima me obiliva hladan znoj tokom dva časa. Ko sastavlja ovakve programe? Predajem prazan list, ili pišem nešto što mi padne napamet. Jeste li sigurni da je to prevaziđena tema? Znate li o kakvoj temi govorim? O jednoj večnoj temi. To tako zvuči.

Lepo, počinjem opet. Subota. Časopisi razbacani po stolu. Upamtite te časopise razbacane po stolu. Posle o tome. To je bilo malo kasnije. Sada o stidu koji me je obuzeo dok se približavala ona prilika s kratkoošišanom-masnom kosom i, verovatno, s isto tako masnom kožom. Hodnik se izdužio u beskraj. Stići do željenih vrata.

A pretrčavala sam ga za tren. Nikada nisam menila koliko je dugačak. Odrpnike tri udarca gongom. Poslužitelj. Direktor.

Sada opet hodnik i ta prilika s kratkoošišanom-masnom kosom. Nikako ne mogu da je se oslobodim. Taj stid je bio nešto najlepše što sam osetila u poslednjih nekoliko meseci (godina, itd), porcvnela sam, stavljam dlan na obraz i vreo je. Zastidela sam se! Zastideti se, to je kao ponovo prohodati! Zastideti se, to je blagodat blagostanja i dobrog vaspitanja, i svakodnevno učenja, i obilne ishrane, i jutarnjih novina. Zastideti se!

U crvenoj šenpi od litre bela kafa na dnu i komadić kleba premazan marmeladom, i dve jabuke ispred, malo dalje, moram prvo pojesti hleb i popiti kafu. Ne stidim se.

Kratkoošišanam-asnomcna prilika me je porazila pitanjem koje je uputila glavojajoliki prilići što ju je sledila: koga ona čeka? Hteli su da me ubiju na licu mesta! Oni tako drsku, nepromišljenu i bezobzirnu osobu naprosto još nisu videli.

Pojela sam hleb, popila kafu i prohtela mi se jabuka. Pružam ruku da je dohvatim. Da li će mi biti dozvoljeno? Mršava sam. Jedva ako imam četrdeset kilograma, ali nokti su mi oštri i dobiću tu jabuku po svaku cenu.

Koga ona čeka? Glavojajoliki je nedužno slegnuo ramenima i napola se okrenuo k meni, kao da mu ja mogu pomoći. Klimnuh glavom u znak pozdrava, on se siromah trgnu, nije smeo da mi uzvrati podrav, ona kratkooširanamasnomcna prilika ga je strogo gledala i on je pokorno otišao za njom.

Ne tiče me se što im se ne dopada što je te subote (osam ujutru, sunce je izašlo, ne znam koliko je stupnjeva, ali negde odmah iznad nule), šestam hodnikom, a bilo bi me stid da sam pobegla, da sam se usuđila da pobegnem. Ali, ja se ne usuđujem da budem pristojna ni te subote (zima, tekuće godine). Dok me nešto prijatno golica u grudima, šestam provetrenim, okrnjenim pločicama popločanim hodnikom, a njihove

glave izviruju i, kao slučajno, idu mimo mene i hoće da me nateraju da sagnem glavu. Zauzavljam ih i pitam koješta, pokazujem im zube. Oni to isto rade i čudom se čude kako sam bezočna.

Gladna sam. Osam i petnaest. Osam i trideset.

Direktor nosi cipele s masivnim đonom što doprinosi njegovom dostojanstvu. Zato memilosrdno udara potpeticama po ciglama dok prelazi dvorište između škole i internata.

U devet manje pet minuta predosećanje me je upozorilo da se otvaraju vrata (ona velika), da se otvaraju potom tandara-mandara vrata (bez brave, tandara — mandara je sinonim za sva vrata s okruglim, mesinganim kvakama koje nisam mogla da dohvatim), osećam miris tvog dezodoransa kroz preostala, treća vrata. Kao što osećam miris vruće lepinje (raseće se, namaže mašću i pospe s malo aleva paprike i soli). Čulo njuha mi je evoluiralo tokom blagostanja. Sada ću otići duž hodnika i izložiti se onim hijenama, onoj kratkoošišanom-asnomcnoj, onoj grubavoj, onoj glavojajoliki i onim drugim hijenama! Uđi!

Ako svi mogu da preskoče potok iza internata, mogu i ja. Izuvam cipele, skidam ikupam, opipavam odskočni kamen, duboko udišem. Ako svi mogu da preskoče potok, mogu i ja.

Tras! Zatvaraju se za nama vrata (četvrti). Ja biram izraz lica »kosa uredno podeljena sredinom temena.«

Zima preti da nas pomori. Ne može se napraviti nijedan jedini sneško, jer ako ga pravim u rukavicama, one se neće osušiti do proleća, jer nijedna peć ne greje tako jako da ih može osušiti. Ako budem pravila sneška golim rukama, stvrdnuće mi se prsti i dlanovi tako da ih neće moći otkrivati do proleća, ni u jednoj sobi nije dovoljno toplo.

E, sad počinje glavni deo priče. Počinje, naravno, s onim: subota, časopisi razbacani po stolu, zavesa je povučena tako da zjapi ogoljeni prozor, a soba, ipak, nije potpuno osvetljena. Kada je ovo rađeno i kako se može tako malo voditi računa o veličini prozora. Stara stolica je zamenjena polufoteljom presvučenom skajem. Koraci u hodniku. U dnu omanja časopisi od ranijih meseci, tek prelistani, neki i neisečeni. Neophodno je izmeniti parket (koliko nogu, čijih, odakle?). Radujem se što sam ovde, osećam se kao usred barutane. »Imate pravo, niko ih nije do sada uzbudio kao vi« kažeš i znam to. Barutana, dodajete, to mi se dopada«. Kucanje na vratima. Neko hrabro otvara vrata i glas obmane, perifiđan (krasan pridev, rado ga upotrebljavam), glas aluzije, glas s dubrišta: ako ste slobodni... i kažeš arogantno: nisam slobodan i hijena se povlači. Obilaženje je završeno (obilaženje koje je počelo od dvadesetog ili desetog kruga, to zavisi od izdržljivosti, vremena, mašte, stepena želje, od toga koliko se drži do rezultata). Iskustvo usporava nagon, rutinsko opipavanje terena pomoću glupih pitanja je u toku i ne treba se izložiti previše, ne treba ispasti brzoplet.

Klečim na kukuruzu, neću ni pisati. Vratila sam se s potoka sva mokra i blatnjava. Lice modro od besa mi se približava posle dva sata klečanja, gleda me s nevericom. Ako ne pismem i ako pobedim, to će se lice raspući. Ko je od nas dvoje izdržljiviji?

Ko je od nas dvoje izdržljiviji? Obećavaju mi pečurke posle kiše i proleće, ali ništa ne verujem dok ne prođe ova zima. Crtaju mi drveće u cvatu i teraju me da opisujem lepo vreme u pismenim sastavima. Ali dočepala sam se one jabuke, halapljivo je pojela i nepovratno shvatila da moram biti brža i jača.

Sedim na neudobnoj stolici. Napolju teče akcija »Spasti što se spasti da«. Ako neko sada otvori vrata i bane s optužbom, možda ću sve priznati i pobeći. Jedan zrak sunca preseca pravougaoni pod sobe na dva

još uža pravougaonika, onda se penje na zid.

Klečim do noći, oduzetih udova, s urednim razdeljkom i dala bih desnu ruku da ne padnem. Da izdržim, ako neko sada uđe, cele noći da izdržim, ako treba.

Jer strašno je padati nauznan, potiljka punog oštirih bolova, posrtati, dizati se, hvatati bezuspešno zrak, usporavati disanje. Ka ko se to zove? Stanje nesigurnosti! I bude li neko sada ušao, neću moći ništa da učinim i napravim bezlično lice. I ti napravi bezlično lice, a taj koji bude ušao neka napravi strogo lice.

On ne zna, on je oboleo od engleskog štofa, član tog i tog društva, on zapoveda, on je i predsednik Saveta internata, on je malopre prošao preko dvorišta pod kišobranom i ne izgleda kao pokisao miš, kao ja, on je uvežbana dobrota celog sveta i mogu samo da stresam kap kiše sa čuperka iznad čela na njegove sjajne cipele. Pokvario mi se razdeljak. On me oštro podseća da mu moram gledati u oči i ja plaho trepćem, a trudim se da ga ne ujedem za prst sa širokim prstenom.

I evo ga, on zaista ulazi. Pravim bezlično lice. I ti praviš bezlično lice. On mi pili u noge, to bih trebalo da shvatim kao znak nipođaštavanja. Pravi strogo lice (naočare, otmeno čelo, frizura, dobar losion posle brijanja, čudoredan glas i isto onakvo odelo od engleskog štofa, i ista onakva kravata od bordo svile). Svi mislimo isto, a svako misli da ono drugo dvoje nije proključilo njegove misli. Ta mučna slika traje taman toliko da je moj ponos uvrsti u najdublje uvrede. Utekni, teram sebe. Neću da se maknem odavde, makar svi nahrupili i počeli da me gaze i razvlače. Ne smem uteći!

Hteo je da mi rasputi glavu mašući nada mnom svojim nručicama s manikiranim noktima i zaklela sam se da se neću pomati, uklipla sam se, i morao je da me dohvati za ramena i da me prodrma, svu me je popljuvao sikući. Biću svoeglava, obećavam. Ne hajem što imam jedva četrdeset kilograma i što je dugo do proleća. Pripitomičujavu me bogatijim obrocima, ali pobeđiću. Sve drugo je zanemarljivo.

Otmeno čelo vidi da sam trenutno jača i povlači se. Te subote (zima, tekuća godina, napolju po starom) isterujem svoju priču do kraja i kupim oprljene pipke ne predajući se. U ime čega?

»Ona je tvrdoglava i sve radi u inat«, priča on članovima Saveta internata. Uvode me, obasipaju pitanjima. Obigravaju oko mene skupa i on im tumači dalje da moje ćutanje znači: »Pazi, ujedna!« Smišljaju kako da me kazne. Savet satima raspreda šta je najbolje da učine sa mnom. Preko praznika i tako nikuda ne odlazim, niko me ne posećuje, nemam lepše s ružnijem haljine, imam jedne duboke crne cipele i jedne plitke crne cipele. Od svega što se vidi imam samo kosu. On lukavo ubacuje: »Ona ima samo kosu i do nje joj je jedino stalos.«

Članovi Saveta se zagledaju, sležu ramenima. To nije humano i nigde se ne zapisuje da ću biti kažnjena odsecanjem kose.

Kucanje na vratima. »Da, da«, vičeš nestrljivo. Stajem do prozora, okrećem leđa vratima na kojima se pojavljuje jedna od tvojih hijena. Subota. Jutros, ulice još nisu bile oprane, stižem zajedno s kolima za polivanje. Asfalt izgažen, pere se prvo desna strana. Okliznem se na otpadak, jedno crevo zafijuknuo, otelo se, mali ubica s njuškom od metala. Ne budiš se. Za doručak te čeka sok od paradajza i bezlični sendvič, ili bez sendviča. Da li će ti to spasiti život? Veruješ li u lekove koje mahnito gutaš, sipajući ih na dlan, bez vode ili samo zahvatajući drugom šakom ispod slavine, glave zabacene tako da se naspram prozora ocrtava grč straha koji bije u žilama tvog vrata? Da li još živiš ili su od tebe spasili samo što se moglo? Tvoja hijena se izgubila. »Hajdemo«, kažeš.

Poslužiteljeva žena me drži za obe pletence i vuče nadole, tako da mi je glava

zabačena preko naslona stolice, unazad, poslužitelj drži s obe ruke baštenske makaze kojima inače poravnava zelenu ogradu. Direktor je na hodniku, čujem kako njegovi masovni donovi odlučno lupaju. Večeras je dežuran. Poslužiteljeva žena poteže jače, gušim se, poslužitelj mi zalazi za leđa, sada ih ne vidim. Onda se makaze sklope prvi put (taj zvuk), pa još jednom. Držeći krajeve stegnute crnim gumicama, poslužiteljeva žena mi spušta pletenice u krilno. Poslužitelj oduvava dlačice s oštih ivica i ide do vrata da vikne: »Gotovo je, gospodine! On ulazi i gleda me. Ja gledam njega i gledam pletenice. Vadih jednu od dve svoje maramice i povezujem zajedno obe pletenice, odsečeni krajevi da se ne rasipaju. Idem u spavaonicu. U uglu dvorišta, tamo gde nije popločano ciglom, raste grm pasje ruže. Pored njega stojim usred noći. Na proleće kada bude lep, kada bude cvetao...

3. POST SCRIPTUM

Kratak okrepljujući san. Nađoh se u dvorani neke biblioteke s dugim redovima tamnih polica punih knjiga u tamnim povezima. Neka žena je vadila knjigu po knjigu i pokazivala mi ih. Razgovarale smo, ali sam ja u tu zgradu ušla samo zato što se nalazila prekoputa zgrade koju sam želela da vidim. Zapravo njene prozore, iza kojih sam htela da vidim jednu osobu. Gledala sam knjige ovlaš i sećam se da mi se biblioteka dopala samo zato što je sve bilo strogo tamno, bez ružnih omota na knjigama i bez šarenih plakata. Stalno sam se okretala prema prozorima kroz koje sam mogla videti fasadu zgrade prekoputa. A onda je neko pozvao bibliotekarku i ona je prestala da govori. Otišla je sležući ramenima i smešeći se. Potrčala sam prema prozoru s kojeg mi se učinilo da ću najbolje videti prozore zgrade prekoputa i odjednom se nađoh na stepeništu koje je vodilo u predvorje. Nisam mogla da se zaustavim. U blagom luku sam pala na hladan, kamen pod i ostala ležeći na boku. Neki mladi čovek je prošao pored mene, ne čudeći se. Onda se nađoh na klupi, sedeći sa svojim ocem, pred samom zgradom koju sam želela da vidim. Videla sam kroz prozor ono lice. Sedeli smo na klupi, licem okrenuti prema zgradi. Iza leđa nam je projurio tramvaj. Onda smo se našli u autobusu, u stvari ne u autobusu, već u nekoj otvorenoj kočiji, na zavijutku. Kada se kočija zaustavila na stanici, poljubih oca u obraz, ustajući sa sedišta pored njega i rekoh mu: »Ja ću ovde sići«. On je rekao samo: »Dobro«. Pojurih nazad da nađem onu zgradu, one prozore i ono lice koje sam za kratko opazila. Bila sam sigurna da sam upamtila put kojim je kočija prošla. Skrenuh desno, ali zasu me neko cveće. Vazduh je bio pun sitnih cvetova, lebdeli su i ništa se nije videlo. Vratih se do raskrsnice s koje sam potrčala. Sada je svuda bilo zagašeno od sitnih cvetova. Prepoznah neka ko mesto odakle je autobus produžio kada sam sišla. Pođoh ulicom koja se udaljavala pravo od raskrsnice, mada mi se učinilo nemoguće da je autobus došao odatle (stalno mešam autobus i kočiju). Vazduh je još uvek bio pun sitnih cvetova, ali onda se naglo raščistio prostor oko mene i ugledala sam seosko dvorište. Svo je bilo okrećeno belo, ograda i kuća. U sredini dvorišta bio je beli sto s jednom nogom i s okruglom pločom. Ugledala sam seljake u belim košuljama koje su im visile preko pantalona i nasmešenu seljanku s belom kapićom na glavi. Prvo sam pomislila kako je ovde sve belo i čisto i kako je tišina. Onda me uhvatio strah da neću moći pronaći put nazad, put do one zgrade iza čijih prozora je ostalo ono lice koje sam morala ponovo da vidim. Seljaci su me umirivali. Probudilo me kucanje na vratima. Bio je u pitanju telefonski poziv.

IZBOR IZ POEZIJE IVA SVETINE

Ležim; četiri konja uz krevet ržu. Sude mi u ime istorijske istine.

Novembar je kad počnu besneti. U repovima zaznajem skrivene žene.

Pozlaćeni sudija, slepi jahač pravde, presvlači se u kobilu. Gola i puna govana klizi mi naspram. Bedrima stiskam njeno napućeno slepo lice. Usne svlače glavicu. Telo, to hiljadugođe temperature, topli voleći stupnjevi; dijagram koitiranja. Muholovka života zevajućeg u sekundi.

(Plovi na jagodi pupa magnolija od zlatnih vladinih palata)

Hvala ti što živiš u mojoj Kući hleba. Gledam ti lice i rad prstiju pastira ovaca mog tela došlog iz drugih svetova iz drugih prostora zlatnookih plamenova orgazma, hleba, gaseće žedi krečnjaka, kamena njištećeg još pre no što dleto po njim pâsti začinja. Iz dubina, iz panjeva sunca, iz uzvišene ljubavi, od slada svetotajstva drhteće, kao boja tananih reči, krkih belih sijalica sećanja cveća na kišu koja je nahranila tvoju sliku.

(Botičeli)